A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Magyar Néprajz és Antropológia Intézet
1.4 Szakterület	Kultúratudományok (Studii culturale)
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Kultúratudomány

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		LLC3121 Antropológia IV. A kulturális és szociális antropológia története					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve				Könczei Csilla			
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve				Könczei Csilla			
2.4 Tanulmányi év		2.5 Félév	V.	2.6. Az értékelés módja	Vizsga	2.7 A tantárgy típusa	Kö A

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszáma)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					Óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					25
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					25
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					25
Konzultáció					6
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					

3.7 Egyéni munka össz-óraszáma	83
3.8 A félév össz-óraszáma	125
3.9 Kreditszám	5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak) infrastruktúra (pl. szemináriumterem, vetítő, laptop stb.), a szemináriumon való részvétel

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Számítógéppel, vetítővel, táblával felszerelt terem.
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Számítógéppel, vetítővel, táblával felszerelt terem.

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	**C.1.** A kialakított fogalmi és a módszertani apparátus használata a különböző humán- és társadalomtudományokban **C.2.** A kulturális alkotások (művészi, nyilvános diszkurzusok, tömegkultúra, szubkultúra, csoportkultúra) komplex elemzése **C.3.** Szaktudás átadása szóban, írásban, elektronikus médiumban a képzés nyelvén és egy nemzetközi idegen nyelven. **C.4.** A kulturális jelenségek azonosítása, elemzése, osztályozása lokális, regionális, nemzeti és globális kontextusban **C.5.** Terepgyakorlat megtervezése, a kulturális örökség védelmezése, a szakmai etika gyakorlása. • C6. Consilierea factorilor implicaţi în situaţii ce presupun relaţii interumane între grupuri supuse unor procese de aculturaţie (minorităţi, refugiaţi, marginali, etc)
Általános kompetenciák	**C1.5.** Egy társadalom-, kulturatudományi fogalom interdiszciplináris elemzése **C2.4**: kulturális tények elemzésében érvényesíthető szempontok előnyeinek és hátrányainak felmérése megfelelő kritériumok alkalmazásával **C3.3:** alap- és közepes komplexitású kulturális jelenségek, tények szabatos szóbeli és írásbeli bemutatása **C4.3.** A néprajzi leírás, elemzés, értelmezés a humántudományok keretében **C5.2**: különböző típusú beszédmódok értelmezése a diskurzusanalízis fogalmainak és módszertanának segítségével • C6.1. Identificarea, clasificarea şi caracterizarea proceselor de comunicare culturală, socială şi de aculturaţie

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• A tantárgy az antropológia intézményesülésének kezdeteitől tekinti át a tudományág történetét. Végigkövetjük az alapfogalmak kialakulásának, átalakulásának és azok újragondolásának a folyamatait. A tudománytörténet a fontosabb irányzatok tagolódását követi.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• A tárgyalt irányzatok: az evolucionizmus, a kulturális partikularizmus, a brit funkcionalizmus, a francia funkcionális antropológia, a kulturalista elméletek, a neo-evolucionizmus, a kulturális ökológia, az interakcionalizmus, a szimbolikus antropológia, a strukturalizmus, az interpretatív fordulat, a posztmodern antropológia, a reflexív antropológia, a feminista antropológia, valamint a kortárs kelet-európai paradigmák.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezetés. A kulturális és szociális antropológia Az antropológia történetének kontextusai. A tudomány kialakulása és fejlődése. A fejlődés fázisai: elméleti alapvetés, dekonstrukció, kortárs építkezések. A tudomány, mint társadalmi reprezentáció. Az antropológia és társtudományok	Előadás és interaktív tevékenységek (kérdések, beszélgetés)	
Az antropológia fogalomrendszere. Kulcsfogalmak	Előadás és interaktív tevékenységek (kérdések, beszélgetés)	
Klasszikus elméletek: a kezdetek 1. Az evolucionizmus (Herbert Spencer, Edward Tylor, Louis Henry Morgan)	Előadás és interaktív tevékenységek (kérdések, beszélgetés)	
Klasszikus elméletek: a kezdetek 2. A kulturális partikularizmus. Diffuzionizmus. Kulturalista elméletek (Franz Boas, Alfred Kroeber, Margaret Mead, Ruth Benedict)	Előadás és interaktív tevékenységek (kérdések, beszélgetés)	
Klasszikus elméletek: a kezdetek 3. A francia strukturális funkcionalizmus (Émile Durkheim, Marcel Mauss)	Előadás és interaktív tevékenységek (kérdések, beszélgetés)	
Klasszikus elméletek: a kezdetek 4. A brit funkcionalizmus (Bronislaw Malinowski, Alfred Reginald Radcliff-Brown)	Előadás és interaktív tevékenységek (kérdések, beszélgetés)	
Klasszikus elméletek tovább gondolása A neoevolucionizmus és a kulturális ökológia (Leslie White, Julian Steward, Marshall Sahlins, Marvin Harris, Roy A.	Előadás és interaktív tevékenységek (kérdések, beszélgetés)	

Rappaport)		
Elfordulás a konvencionális antropológiától 1. A társadalmi interakció elmélete. A szimbolikus antropológia (Fredrik Barth, Victor Turner, Mary Douglas)	Előadás és interaktív tevékenységek (kérdések, beszélgetés)	
Elfordulás a konvencionális antropológiától 2. A strukturalizmus (Claude Lévi-Strauss, Edmund Leach)	Előadás és interaktív tevékenységek (kérdések, beszélgetés)	
A klasszikus (konvencionális) antropológia dekonstrukciója 1. Az interpretatív fordulat (Clifford Geertz)	Előadás és interaktív tevékenységek (kérdések, beszélgetés)	
A klasszikus (konvencionális) antropológia dekonstrukciója 2. A posztmodern antropológia A kultúra mint szöveg, az antropológia, mint fordítás. A kultúra, mint irodalom. Az antropológia poézise. Nézőpontok. Az antropológiai autoritás dekonstrukciója (George E. Marcus, James Clifford)	Előadás és interaktív tevékenységek (kérdések, beszélgetés)	
A klasszikus (konvencionális) antropológia dekonstrukciója 3. A feminista antropológia A szexizmus és a patriarchális társadalom kritikája. A nemi szerepek, mint kulturális konstrukciók. (Marjorie Shostak, Mellisa Llevelyn-Davis)	Előadás és interaktív tevékenységek (kérdések, beszélgetés)	
A klasszikus (konvencionális) antropológia dekonstrukciója 4. Reflexív antropológia. Kritikai kultúrakutatás. Akcióantropológia. „Advocacy" az antropológiában. At Home antropológia. A komplex társadalmak kutatása. A globalizáció antropológiája	Előadás és interaktív tevékenységek (kérdések, beszélgetés)	
Kelet-európa antropológiája. Kelet-Európa nyugati szemmel. Antropológia Kelet-Európában	Előadás és interaktív tevékenységek (kérdések, beszélgetés)	

Könyvészet

Kötelező szakirodalom

Boas, Franz
1997 (1896) Az összehasonlító módszer korlátai az antropológiában. *Mérföldkövek a kulturális antropológiában*, Panem, Budapest, 135-146.
Durkheim, Émile
1978 *Mi a társadalmi tény?* In: A társadalmi tények magyarázathoz, Közgadasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest 25-36.
Kroeber, Alfred Louis
1997 *A kultúra fogalma a tudományban* In: In: Paul Bohannan – Mark Glazer (ed.): Mérföldkövek a kulturális antropológiában, Panem, Budapest, 159-187.
Malinowski, Bronislaw
2000 A nyugat-csendes-óceáni térség argonautái. In: *Café Babel*, 2. nyár, harminchatodik szám, 43-57.
Spencer, Herbert
1997 *A társadalom evolúciója* In: In: In: Paul Bohannan – Mark Glazer (ed.): Mérföldkövek a kulturális antropológiában, Panem, Budapest, 32-62.

Ajánlott szakirodalom (áttekintésre kötelező)

Előadás:

Boas, Franz
1997 (1920) Az etnológia módszerei. *Mérföldkövek a kulturális antropológiában*, Panem, Budapest, 146-155.
Durkheim, Émile - Mauss, Marcel
1978 Az osztályozás néhány elemi formája. Adalékok a kollektív képzetek tanulmányozásához. (De quelques formes primitives de classification. L'année sociologique. Presses Universitaires de France, Paris, 1901/1902. 1-72. o.) Ádám Péter, ford. *A társadalmi tények magyarázatához. Válogatott tanulmányok*, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó 25-334.
Hannerz, Ulf
1999 A világvárosok szerepe a kultúrában, *Replika*, 38. 91-103.
Hofer Tamás
Personality if two disciplines, Current Anthropology Vol. 9. No. 4. October
Kürti László
Homecoming. Affairs of anthropologists in and of Eastern Europe, Anthropology Today Vol. 12. No 3. June
Lévi-Strauss, Claude
2001 *Strukturális antropológia I-II*. Osiris, Budapest, 2001, 261-290.
Mauss, Marcel
1997 Ajándékok és viszonzásuk. *Mérföldkövek a kulturális antropológiában*, Panem, Budapest, 368-375.
Niedermüller Péter
1994 Paradigmák és esélyek, avagy a kulturális antropológia lehetőségei Kelet-Európában.
Sárkány Mihály
2000 Megjegyzések komplex társadalmak szociálantropológiai vizsgálatához, *Kalandozások a 20. századi kulturális antropológiában.* L'Harmattan, Budapest. 45-56.
Zárszó helyett: globalizáció, modernizáció, kulturális antropológia, Kalandozások a 20. századi kulturális antropológiában. L'Harmattan
Stewart, Michael Sinclair

1994 Daltestvérek. Az oláhcigány identitás és közösség továbbélése a szocialista Magyarországon. T-Twins Kiadó, MTA Szociológiai Intézet, Max Weber Alapítvány. A Szociálpolitikai Értesítő Könyvtára, 29-35.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Ismerkedés, a szemináriumi terv bemutatása, az órák menetével és a követelményekkel kapcsolatos problémák megbeszélése, valamint a feladatok elosztása. A jelenlegi antropológia intézményes rendszereinek (ASTRA, kolozsvári, budapesti, pécsi, miskolci antropológiaoktatás) közös feltérképezése.	Beszélgetés, kérdések, vita	
Az antropológia	Bemutatás a szöveg alapján, kérdések, vita	
Klasszikus elméletek a kulturális antropológiában (I.)	Bemutatás a szöveg alapján, kérdések, vita	
Klasszikus elméletek a kulturális antropológiában (II.)	Bemutatás a szöveg alapján, kérdések, vita	
Az interpretatív fordulat. Posztmodern antropológia, kritikai kultúrakutatás, feminizmus és antropológia	Bemutatás a szöveg alapján, kérdések, vita	
A saját társadalom antropológiája	Bemutatás a szöveg alapján, kérdések, vita	
A tér antropológiája. A test antropológiája. Történeti antropológia – a múlt antropológiai elemzése	Bemutatás a szöveg alapján, kérdések, vita	

Könyvészet

Szeminárium:

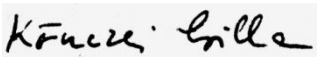
Appadurai, Arjun
2000 A lokalitás teremtése. In: *Regio*. 12. évf. 3.szám, 3-31.
Burghart, Richard
2008 Etnográfusok és helyi megfelelőik Indiában. In: *Magyar Lettre Internationale*, Nyár, 69. szám
Clifford, James
Utazó kultúrák (http://terebess.hu/keletkultinfo/clifford.html)
2003 Térbeli gyakorlatok (terepmunka, utazás), In: *Magyar Lettre Internationale*, Nyár, 49.szám
During, Simon
1995 A kritikai kultúrakutatás történetéről. In: *Replika*, 17/18. 157-179.
Dülmen, Richard van
2004 A németországi történeti antropológia kialakulása. In: *Aetas*, 2. szám, 140-154.
Foucault, Michel
1996 *A szexualitás története. A tudás akarása*. Atlantisz, Budapest
Hadas Miklós
2003 A férfikutatások. In: *A modern férfi születése*, Helikon, Budapest, 37-41.
Hannerz, Ulf
1999 A világvárosok szerepe a kultúrába. In: *Replika*, 38, 91–103.
Hann, Chris
2005 Eurázsia antropológiája Eurázsiában. In: *Korunk*, augusztus
Heinrichs, Hans-Jürgen
2000 Claude Lévi-Strauss és az egzakt kultúrakutatás lehetőségei. In: *Magyar Lettre Internationale* Ősz, 38. szám.
Lévi-Strauss, Claude
2003 Hogyan születik az etnográfus. In: *Szomorú trópusok*, Európa, Budapest, 59-74.
Lepetit, Bernard
1995 Építészet, földrajz, történelem. A lépték használatai. In: *Aetas*
Malinowski, Bronislaw
2001 Napló, a szó szoros értelmében. (Második rész) In: *Café Babel*, 41. szám, 81-93.

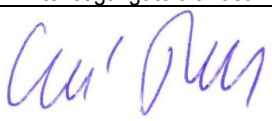
9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy összhangban van a miskolci, pécsi, budapesti egyetemeken tanított, hasonló tematikájú tantárgyak tartalmával, ugyanakkor arra is figyel, hogy olyan általános elemzési képességeket adjon át a diákoknak, amit később is tudnak hasznosítani

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A tananyag ismerete, problematizáló bemutatása	Vizsga és kérdések az előadások során	50%
10.5 Szeminárium / Labor	A tananyag ismerete	Szóbeli ismertetés	20%
	Feladatok megoldása a félév során	Írott feladatok elvégzése	30%
10.6 Minimális követelmények			
• Az alapfogalmak elsajátítása • Az alapvető antropológiai elméletek főbb gondolatainak ismerete, értése • Az antropológiai szakirodalom alapvető ismerete, antropológiai szövegek értelmezésének készsége			

Data completării Kitöltés dátuma	**Semnătura titularului de curs** Előadás felelősének aláírása	**Semnătura titularului de seminar** Szeminárium felelősének aláírása	**Semnătura titularului de curs practic** Gyakorlati szem. felelősének aláírása
2020.04.09.			

Data avizării în departament Intézeti jóváhagyás dátuma	**Semnătura Directorului de Departament** Intézetigazgató aláírása
2020.04.16.	

Data avizării la Decanat Dékáni jóváhagyás dátuma	**Semnătura Prodecanului responsabil** Felelős dékánhelyettes aláírása	**Ştampila facultăţii** Egyetem pecsétje
2020.04.30.	